

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
7/18. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2018. január 25.

A C-498/16. sz. ügyben hozott ítélet
Maximilian Schrems kontra Facebook Ireland Limited

M. Schrems egyéni keresetet nyújthat be a Facebook Ireland ellen Ausztriában

Ezzel szemben mint más fogyasztók igényeinek engedményese, csoportos keresetindítás céljából nem hivatkozhat a fogyasztói joghatóságra

Az Ausztriában lakóhellyel rendelkező Maximilian Schrems pert indított osztrák bíróságok előtt a Facebook Irelanddel (Facebook) szemben. Azt rója fel a Facebooknak, hogy megsértett több, az adatvédelemre vonatkozó rendelkezést saját, valamint hét másik felhasználó¹ magán Facebook-fiókjával² kapcsolatban, amely utóbbiak rá engedményezték az e keresethez fűződő igényeiket. E más felhasználók is fogyasztóknak minősülnek, és Ausztriában, Németországban, illetve Indiában rendelkeznek lakóhellyel. M. Schrems azt szeretné, hogy az osztrák bíróság nyilvánítson érvénytelennek bizonyos szerződéses kikötéseket, és kötelezze a Facebookot arra, hogy egyrészt adatait ne használja fel saját, illetve harmadik személyek céljaira, másrészt pedig arra, hogy számára kártérítést és kamatokat fizessen.

A Facebook úgy ítéli meg, hogy az osztrák bíróságok nem rendelkeznek nemzetközi joghatósággal. A Facebook szerint M. Schrems nem hivatkozhat arra az uniós szabályra³, amely lehetővé teszi a fogyasztók számára, hogy a lakóhelyük szerinti bíróság előtt indíthassanak pert valamely külföldi szerződéses partnerrel szemben (fogyasztói joghatóság). Ugyanis, mivel a Facebookot szakmai célokra is használja (többek között egy arra szánt Facebook-oldalon keresztül, hogy tájékoztatást adjon a Facebook elleni lépéseiről⁴), M. Schrems nem minősíthető fogyasztónak. Az engedményezett igényeket illetően a Facebook arra hivatkozik, hogy a fogyasztói joghatóság azon tény okán nem alkalmazható ezek tekintetében, hogy az e joghatósághoz való jog nem ruházható át.

Az Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság, Ausztria) e körülményekre figyelemmel azt kéri a Bíróságtól, hogy állapítsa meg azokat a feltételeket, amelyek mellett hivatkozni lehet a fogyasztói joghatóságra.

Az e napon hozott ítéletében a Bíróság azt a választ adja, hogy **egy magán Facebook-fiók felhasználó nem veszíti el „fogyasztói” minőségét, ha könyveket publikál, előadásokat tart, honlapokat üzemeltet, adományokat gyűjt és több fogyasztó igényeit is magára engedményezteti a célból, hogy azokat bíróság előtt érvényesítse.**

Ezzel szemben nem lehet a fogyasztói joghatóságra hivatkozni egy fogyasztó olyan keresete esetében, amely arra irányul, hogy a lakóhelye szerinti bíróság előtt ne csak saját

¹ M. Schrems 2010 óta használ egy Facebook-fiókot csak magántevékenységek céljára. Ezenfelül 2011-ben létrehozott egy Facebook-oldalt abból a célból, hogy: i) a Facebook Irelanddel szembeni fellépéséről, előadásairól, pódiumbeszélgetéseken való részvételéről és médiafellépéseiről beszámoljon a netezőknek, ii) adománygyűjtési felhívásokat tegyen közzé és iii) könyveit reklámozza.

² Egyébiránt az egész világból több mint 25 000 személy engedményezett igényeket M. Schremsre annak érdekében, hogy azokat bíróság előtt érvényesítse.

³ A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelet (HL 2001. L 12., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 4. kötet, 42. o.; „Brüsszel I. rendelet”). E rendelet értelmében az alperes főszabály szerint csak azon tagállam bíróságai előtt perelhető, amelyben lakóhelye vagy székhelye található. Csak a korlátozottan felsorolt esetekben lehet vagy kell az alperest valamely más tagállam bírósága előtt perelni.

⁴ Lásd: 1. lábjegyzet.

igényeit, hanem az ugyanebben a tagállamban, más tagállamokban, vagy harmadik államokban lakóhellyel rendelkező **más fogyasztók által engedményezett igényeket is érvényesítsen.**

A fogyasztói minőséget illetően a Bíróság megállapítja, hogy a fogyasztói joghatóság főszabály szerint csak abban az esetben alkalmazható, ha a felek között kötött szerződés célja az érintett áru vagy szolgáltatás szakmai tevékenységtől független felhasználása. Egy hosszú távú használatra szánt digitális közösségi háló szolgáltatásait illetően elsősorban az e szolgáltatások igénybevételének legutóbbi alakulását kell figyelembe venni.

Ily módon e szolgáltatások igénybevevője felperesként csak akkor hivatkozhat a fogyasztói minőségre, ha e szolgáltatások alapvetően nem szakmai használata – aminek céljából kezdetben megkötötték a szerződést – a későbbiekben nem ölt magára alapvetően szakmai jelleget.

Ezzel szemben, tekintettel arra, hogy a „fogyasztó” fogalmát a „gazdasági szereplő” fogalmával szembeállítva kell meghatározni, és hogy e fogalom független azon konkrét ismeretektől, amelyekkel az érintett személy ténylegesen rendelkezik, sem az a tapasztalat, amelyet e személy szerezhett azon területen, amelyhez az említett szolgáltatások tartoznak, sem pedig az e szolgáltatások igénybevevői jogainak és érdekeinek képviselőjére irányuló kötelezettségvállalásai nem foszthatják meg e személyt a „fogyasztói” minőségtől. A „fogyasztó” fogalmának azon értelmezése ugyanis, amely kizárná az ilyen tevékenységeket, akadályozhatná azon jogok hatékony védelmét, amelyekkel a fogyasztók rendelkeznek szakmai szerződő felekkel szemben, a személyes adataik védelmére vonatkozó jogokat is beleértve.

Az engedményezett igényeket illetően a Bíróság arra emlékeztet, hogy a fogyasztói joghatóságot a fogyasztó mint a vitatott szerződésben részes fél védelme érdekében hozták létre. A fogyasztó tehát csak akkor részesül védelemben, ha egy eljárásban személyesen vesz részt felperesként vagy alperesként. Következésképpen arra a felperesre, aki maga nem részese a vitatott fogyasztói szerződésnek, nem vonatkozik a fogyasztói joghatóság. Ez az olyan fogyasztó tekintetében is érvényes, akire más fogyasztók igényeiket engedményezték.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106